

ОГЛЯД СИТУАЦІЇ В КРИМУ

ТРАВЕНЬ 2020

Окупаційна влада провела чотири обшуки у Свідків Єгови. На адміністративній межі з Кримом зник український військовий. Двоє кримськотатарських політв'язнів більше 70 днів знаходяться в ШІЗО, ще на двох здійснюється тиск в психіатричній лікарні. У ШІЗО "Лефортово" спалах коронавірусу.

Відповідно до інформації, оприлюдненої РФ, на кінець травня в Криму зареєстровано 385 випадків інфікування коронавірусом. Згідно з моніторингом КримSOS, цифри занижені. Це також підтверджується скандалами навколо приховування статистичних даних щодо коронавірусу в Росії¹. Водночас, **держдума РФ стверджує**, що Крим.Реаліі і низка інших незалежних ЗМІ поширюють "фейкову інформацію" про коронавірус в Криму.

Переслідуваним кримчанам не надаються засоби захисту від коронавірусу в судах і місцях несвободи². **Спалах коронавірусної інфекції** стався в ШІЗО "Лефортово", де перебуває переслідуваний за політичними мотивами українець, **Іван Яцкін**.

26 травня російські правоохоронці провели чотири обшуки в будинках «Свідків Єгови» в Керчі. За підозрою в «залученні до діяльності екстремістської організації» (ч.1.1 ст. 282.2 КК РФ) **затриманий Артем Шаблій**. Під час штурму будинку Шаблія співробітники ОМОН і Росгвардії вибили вікна в передпокої. Шаблія тримали в наручниках кілька годин. Через два дні перебування в ІТТ його **відпустили** під зобов'язання про явку. 13 травня **розпочався судовий розгляд** справи за аналогічним звинуваченням проти ще одного члена організації, **Віктора Сташевського**.

Омбудсман України **повідомила** про неприпустимі умови тримання українських політв'язнів: **Яшар Муєдінов і Раїм Айвазов**, піддаються тиску в психіатричній лікарні, де вони проходять примусову експертизу³. У чотирьох кримських татар погіршився стан здоров'я. **Еміль Джемеденов і Теймур Абдуллаєв** понад 70 днів **утримуються в ШІЗО**.

У той час, як окупаційна влада здійснює політично мотивоване переслідування більш ніж 80-и кримських татар, злочини, в яких кримські татари є жертвами, нею ігноруються. Слідчі органи зтягують розслідування за фактами катувань кримських татар **Раїма Айвазова і Сервера Расільчака**⁴. Верховний суд Криму⁵ **відмовив** у порушенні кримінальної справи за фактом смерті ветерана кримськотатарського національного руху **Веджіє Кашка**.

Адвокати повідомляють про грубі процесуальні порушення по **2-й бахчисарайській**, а також по **красногвардійській «справах Хізб ут-Тахрір»**⁶.

У травні правоохоронці РФ винесли кримськотатарським активістам **13 застережень про «неприпустимість екстремізму»**⁷.

Окупанти продовжують адміністративне переслідування представників мусульманської релігійної громади «Алушта». За нібито пропаганду екстремізму (ст. 20.3. КпАП РФ) оштрафований голова громади, **Руслан Емірвалієв**. За «незаконну місіонерську діяльність» (ч. 3 ст. 5.26 КоАП РФ) була **оштрафована християнська релігійна організація «Новий світ»**.

Російські прикордонники **сфабрикували адміністративну справу** проти кримчанина **Ділявера Меметова** і заборонили йому залишати Крим.

30 травня, на адмінмежі з Кримом зник український військовий, Євген Добринський. За інформацією ЗСУ, поруч з місцем, де перед зникненням знаходився Добринський, були виявлені «сліди боротьби». Лише через три дні російські ЗМІ опублікували **змонтоване відео** із затриманням Добринським і його зізнанням в незаконному перетині «російського кордону» (ч. 1 ст. 322 КК РФ). **ЗСУ заявляє**, що Добринський змушений був себе обмовити. За аналогічним звинуваченням був **затриманий ще один українець**, ім'я якого поки невідомо.

Росія порушує норми міжнародного гуманітарного права, які забороняють призов кримчан до армії і переміщення населення на окуповану територію. У травні на службу в Росію були направлені **100 кримчан**. Всього ж в рамках весняної призовної кампанії планують призвати **понад 3000 жителів Криму**⁸. За шість років окупації півострова, РФ переселила туди близько **172 422 росіян**⁹.

1 Див., наприклад, Комсомольская Правда, "Так сложно поменять данные?": в администрации пояснили скандальную запись с совещания губернатора по коронавирусу в Липецке", 25 травня 2020, URL: <https://www.lipetsk.kp.ru/daily/27134/4223545/>; Radio Free Europe, "Russia's Media Regulator Asks Google To Block Article Questioning Coronavirus Death Toll", 15 травня 2020, URL: <https://www.rferl.org/a/russia-s-media-regulator-requests-google-block-article-questioning-coronavirus-death-toll/30613809.html>

2 Див. **заяву адвоката Лілі Гемеджі**; **заяву адвоката Миколая Полозова**; **заяву омбудсман України Людмили Денісової**.

3 Реагуючи на порушення прав Муєдінова і Айвазова, місія США в ОБСЄ **засудила** "широке використання Росією каральної психіатрії проти незгодних з окупацією жителів Криму".

4 Більш докладно див. статті **Крим.Реаліи тут і тут**.

5 Тут і далі всі державні органи на території окупованого Криму і їх представники згадуються із застереженням, що вони знаходяться під контролем окупаційної російської влади і не є легітимними з точки зору українського та міжнародного права.

6 Більш докладно див. статті **Крим.Реаліи тут, тут і тут**.

7 Більш докладно див. статті **Крим.Реаліи тут, тут, тут і тут**.

8 Всього за час окупації службу в російській армії пройшло більше **22 000 жителів окупованого Криму**. Було відкрито близько **80 кримінальних справ** за ухилення від служби в російській армії.

9 Заклик кримчан в російську армію порушує ст. 51, а переміщення населення з окупованої території – ст. 49 VI Женевської конвенції 1949 р. Порушенням ст. 49 також є переміщення підсудних кримчан на територію РФ для розгляду справи судом або відбукання кримінального покарання. 5 травня стало відомо, що троє переслідуваних за політичними мотивами кримських татар були етаповані до РФ.

“ РФ приховує реальну статистику по коронавірусу

“ У місцях несвободи і судах не надаються засоби захисту

“ Силовики провели 4 обшуки у Свідків Єгови

“ 4 кримських татар піддаються психологічному тиску в ув'язненні, ще у 4-х погіршився стан здоров'я

“ Окупаційна влада не розслідує злочини проти кримських татар

“ Адвокати повідомляють про грубі процесуальні порушення у "справах Хізб ут-Тахрір"

“ Активістам вручили 13 застережень

“ У травні було сфабриковано 3 адміністративні справи проти кримчан

“ На адмінмежі з Кримом зник український військовий

“ Росія порушує міжнародне право, призиваючи кримчан в армію і здійснюючи переселення своїх громадян до Криму